

DIRIGIT PER D. FRANCISCO X. TOBELLÀ Y ARGILA.

Surt el primer y tercer diumenge de cada mes.

SUMARI

¿Están endarrerits nostres pagesos?

Secció d' agricultura pràctica.—Del bestiar com á medi pera fomentar l' agricultura
—Aviva-llevors.—Segona vetllada d' hivern ó sigan conversas hortícoles á la vora del
foc.

Secció de varietats.—Previsió del Criador en totas sas obras.

Noticias agrícolas.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN ANY.	20 RALS.		REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
MITX ANY.. . . .	11 »		
TRES MESOS.	6 »		PORTA-FERRISA 18, BAIXOS.

S' ADMETEN ANUNCIS Á PREUS CONVENCIONALS.

ARBRES FRUYTERS

Forsa superior, de 8 á 15 pams d' alsada del antich y acreditat Criadero de F. Montané de Lleyda, premiat ab medalla de plata en la exposició agrícola de 1872, celebrada en Barcelona.

COLECCIÓ D' ARBRETS

y plantas pera jardins á preus sumament modichs.

PREUS D' ARBRES FRUYTERS.

Avellaners, Codonyers, Nogueras y Parras á 3 y $\frac{1}{2}$ rs. un; lo cent 14 duros.

Pomeras, Pereras, Figueras y Cirerers á 5 y $\frac{1}{2}$ rs.; lo cent 25 duros.

Presseguers, Ametllers y Oliveras arbequinas á 5 y $\frac{1}{2}$ rs.; lo cent 28 duros.

Abricoquers, Pruners, Nesprés y Magraners á 8 rs.; lo cent 32 duros.

Oliveras Sevillanas de 20 á 40 rs.; lo cent 80 duros.

Depòsit en Barcelona: pera las demandas dirigirse á D. Francisco Montané, Paseig de Gracia. núm. 134 y en Lleyda, carrer Major núm. 108.

HISENDA EN VENDA

Á BON PREU.

N' hi ha una per vendre á una hora de Mataró, de cabuda 260 cuarteras del Vallés. Conté 25 cuarteras de cereals secá y 5 cuarteras de regadiu. Lo restant es de bosch baix ó brollas, pins pera la construcció y alsinas. Té dos minas y dos depòsits d' aygua ó safareigs.

En la gleba de la casa hi han 2 cuarteras de regadiu, una cuartera de secá, una mina y un safareig.

També s' anexionan de la mateixa, fins á 100 cuarteras en la gleba de la casa.

ADVERTENCIA IMPORTANTÍSSIMA.

No hi ha cap mena de gravámen sobre d' ella, ni cap obstacle de família pera la venda.

Sols se tractará ab 'l comprador.

Informará l' administració d' aquest periódich.

L' ART DEL PAGÉS.

¿ESTÁN ENDERRERITS NOSTRES PAGESOS?

Moume á escriurer aquestas desballestadas ratllas lo ditxo que corra tant en boga de que 'ls pagesos de nostre pays estéu generalment enderrerits en tot cuant á vostre art se refereix.

Gran práctica, coneixements fondos d' aquest importantíssim ram se necessitan pera combatre aquest, en ma humil opinió, equivocat concepte: las dos cosas me faltan, puig dech confessar que l' una es molt poca y 'ls altres casi nul·los y en aquesta convicció no obstant m' atreveixo á empendrer aquesta tasca contentantme ab apuntar las causas que 'n mon pobre modo de pensar contribueixen á donar peu al suposit indicat, y confiat en la benevolencia de mos lectors als que asseguro que si de cap valía es mon escrit, va en cambi preedit com agricultor que soch del bon desitj de contribuir en alguna cosa al progrés del nostre ram.

Crech convenient pera major claretat, dividir nostres agricultors en dos classes, aixó es: teórichs y práctichs, ó siga hisendats y masovers ó jornalers y dich teórichs als primers, no porque suposi que careixen de la práctica, sino per referirme ab los primers, als propietaris, los quals es de suposar que deuen sos coneixements en primer lloch als estudis en las escuelas ó universitats y sigan per lo tant avans que práctichs, teórichs.

—¿Per qué aquest propietari 's manté ab los brassos plegats y permet que 'l conreu de sas fincas continui lo mateix que cent anys enderrera, sens qu' introduhesca en ellas quantas milloras sigan aplicables per la situació, condicions del terreno y clima de las mateixas?

—¿Es porque no coneix los seus interessos, porque l' hi falta instrucció, porque no sab?

—Podrá tal vegada no coneixer bé nostra llegislació agrícola, pera saber lo que 'l favoreix en determinats cassos, puig es

tal vegada de lo que s' ensenya menos en nostras escolas en la especialitat agrícola, y en aquest cas tindrà ó no tindrà culpa, però á pesar de coneixho, sas fincas podran no estar ja en condicions per ampararse ab aquellas lleys y ser ne obstant capassas de milloras que sab perfectament han de donarli un bon resultat: y ¿per qué no ho fa? Perque comensa per mirar los seus talons de contribució ja desgraciadament una mica massa carregada y sab qu' apenas dessembossará l' últim céntim pera satisfer los gastos de la millora introduhida, ve un nou augment de contribució y aquell home es veritat, ho coneix que millora sa finca, però 'ls resultats los toca 'l Govern.

A algú l' hi ocurrirá, que pot introduhir milloras d' altre mena, com son aradas, y altres máquinas; ensejar nous forratges; estudiar en lo bestiar y veurer de quinas milloras es capás, etc.

Es una veritat, me torno á preguntar ¿qué s' oposa á aixó? ¿Es la falta de coneixements?

Crech que ningú duptará de la causa qu' he apuntat anteriorment, que tots convindreu ab mí en que moltes vegadas es un verdader obstacle, però qui sab si n' hi ha altres molt pitjors.

¿Ahont resideixen la generalitat, casi tots los propietaris? ¿Quína educació donan al fill que segons nostras lleys hereditarias ha de quedar devant de la casa? ¿Cada cuant temps van á las sevas fincas; quan hi van, cuan están en ellas, en qué s' ocupan?

¿Viuen en los pobles d' alguna importancia, si no viuen en la ciutat? ¿Y qué fan?

En un altre article podrém esplanar aquesta pregunta.

J. C.
Agricultor.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA.

DEL BESTIAR

COM Á MEDI PERA FOMENTAR L' AGRICULTURA.

—¿Qué s' ha de fer pera conseguir que las terras dongan bonas cullitas? preguntaba á Caton un de 'ls seus amichs.

—Criarhi bon bestiar, li respengué aquell sabi.

—¿Y com s' obtindrán cullitas mitjanas? insistí l' amich.

—Ab bestiar no gayre bó, fóuli contestat altre vegada.

—¿Y com tindré donchs cullitas petites?, torná á preguntar lo company.

—Ab bestiar dolent, diguéli Caton per tercera volta.

Aquestas paraulas d' un sabi de 'ls més sabis de l' antiquitat, vos donan á coneixer pagesos duas máximas importantíssimas en agricultura, y que ja may mes deuriau oblidar; sont á dir. 1.ª *Una terra en la que s' hi cria bestiar, produheix mes que una altre en que no se n' hi cria.* 2.ª *Una terra en que s' hi manté bestiar bó, dona mes fruit que aquella altre en que s' hi manté bestiar dolent.*

En efecte, veureu agricultors los profits que porta 'l bestiar.

Els animals vos deixan en primer lloch sas forsas, fent mes descansat vostre treball, y estalviant l' inmens número de brassos que altrement haurian de dedicarse á l' agricultura, y que are podan ocupar-se en altres taleyas. Y en tant está destinat lo bestiar á las feynas de la terra, que á fins en aquest temps en que continuament s' inventan noves máquinas per facilitar els treballs del camp, es á n' ell á qui casi sempre se recorra per móurelas y arrossegarlas.

També vos donan els animals sas forsas pera portar d' un lloch á l' altre tot lo que necesiteu pera fer produhir las terras, y las cullitas que vos tornan las terras despres que las habeu conrehuadas ab la suor del vostre front. En hora bona que 'ls moderns camins de ferro hagin dominat part del terreno que avans trepitjaba lo bestiar de carga, encara aixís, li quedarà sempre el transport per las carreteras de montanya y camins de ferradura; que allí ahont no puga passar la carreta, portará ell á bast lo menatje del pagés.

Lo bestiar vos porta á mes altres beneficis donantvos en vida y en mort los seus productes propis.

En vida, vos regala las crias, que multiplicant l' especie forman un nou planté d' animals útils; la llet, que constitueix un aliment altament nutritiu, y que tal volta salvará de la mort al fillet que no pot alletar la vostra esposa; la llana y lo pel, que donan abrich al vostre cos durant lo fredorós iveru cuan esteu en el treball, y calorosa coberta cuan descanseu en el llit, de las fatigas del dia; y per fi, 'ls fems, producte lo menes considerat, pero també 'l mes rich que 'ls animals vos portan, y sens lo cual s' aniria esmortuhint la fertilitat de las terras, y lo pobre agricultor d' avuy tindria d'

anar com els pobles d' altre temps errant per lo mont cercant terrenos verges.

Los animals despres de morts vos portan també utilitat, ab sas carns que formen la millor part de l' alimentació humana, y reparaen vostras forsas corpora's perdudas en vostra fatigosa feyna; ab las pells, banyas, cascots y elins que s' aplican á satisfer tants usos y capritxos; y per últim, ab els ossos y demés desperdicis, que á falta d' altre objecte, tornen á las entranyas de la terra perque robustida ab tals sustancias ássi brotar novas viandas y plantas útils.

(Seguir.)

LL. M.

Hisendat.

AVIVA-LLEVORS.

Veus aquí un petit aparato, imaginat per M. Nobbe, de Tharand, que pot prestar grans serveys als agricultors pera l' ensaig de las sevas llevors. M. Grandeau ne dona la descripció següent:

«L' avivador es de terra argilosa molt porosa ó esponjosa y sense barnissar; la figura 5 lo representa una quarta part del grandor natural. Es un march ó bastiment cuadrangular de cinch centímetros de gruix, per vint de llarch. La cápsula serveix de recipient pera las llevors que es volen fer naixer; té un diámetro ó amplada de 0^m 10, y sa fondaria en el centro es de 0^m 0'2. Un centenar de llevors de volum mitjà poden serhi colocadas sens tocarse las unas ab las altres. Aquesta, cual paret interior va á morir fins á la part de dalt, acaba per una revora de 0^m 005 d' amplada de paret exterior vertical. Está voltada per una canal circular de 0^m 03 de fondaria. Los forats figurats als quatre ánguls del march, reban uns gotets de vidre en los que s' hi posa, pels ensaigs fisiològichs, potassa cáustica destinada á xuclar l' ácit carbónich que 's produheix durant l' avivament, y que la presencia podria danyar al desenrotllament ulterior de las plantas,

»La figura 6 representa, á la mateixa escala, lo revers de la cobertora del avivador, igualment de terra porosa. Las raconeras de terra, colocadas als ánguls d' aquesta cobertora, impedeixen que tapi herméticament l' aparato y permeten que l' ayre 's renovi constantment en l' interior del avivador. Lo forat central serveix per fixar, per medi d' un tap, lo termómetro, cual bola va á parar al centro de la cúpula ahont están coloca-

das las llevors. Pera 'ls ensaigs de llevors usuals se pot prescindir del termómetro.

»Pera servirse del avivador s' ompla la canal exterior ab aygua. Al moment, per causa de la porositat de la terra, tot l'aparató está embe-

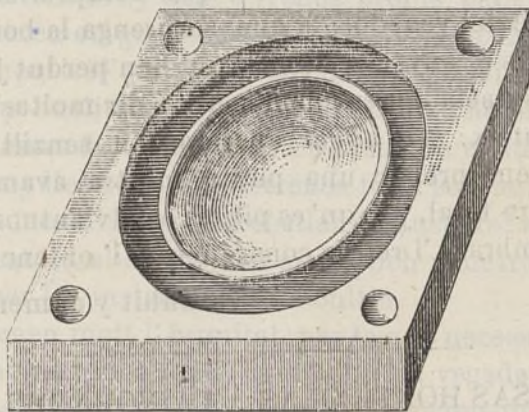

Fig. 5.—Aviva-llevors.

gut, y l' interior de la cúpula s' manté bastant humit perque, en las condiciones convenientes de temperatura (10 graus á 15 graus centígrados), l' avivament de las llevors, de bona qualitat s' efectue tant depressa com sia possible. La sola precaució qu' ha de tenirse mentres dura l' experientia, consisteix en mantenir 'l nivell del aygua en la canal exterior, á una altura suficient pera que le recipient estiga sempre embegut sens que l' aygua á raig fet se vessi, per sobre de la rebaba, per la superficie de las parets del aparató. Mantenint l' aygua en la canal, á l' alsada del fondo de la cúpula, s' obté generalment aquest resultat.

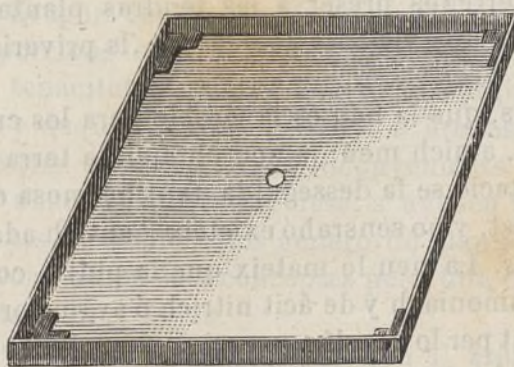

Fig. 6.—Tapadora del Aviva-llevors.

»Se pot, ó be colocar directament las llevors secas en l' aparató, ó, lo que es mes preferible, deixarlas inflar durant vint y quatre horas ó trenta sis en un got que continga aygua destilada ó de pluja. Moltes llevors poden

avivarse sense haber estat primerament infladas, pero en aquet cas l'avivament tarda massa á comensar.»

Aixó pot reportar gran utilitat no sols als agricultors que tenen las llevors propias, puig podrán convencers de la seva forsa vegetativa, sí que també, y sobre tot, als que tenen que comprarlas, ja que moltes vegadas, la mala fé del venedor, fa que sorprenga la bona fé del comprador donantli llevors d'anys anteriors y qu' han perdut ja la potencia germinativa, com desgraciadament hem sentit á dir moltes vegadas al esclamar-nos de lo mateix. Ab aquet aparato tan senzill com enginyós y económic, podrém probar una petita mostra avans de gastarnos los diners en la compra total, y lo qu'es pitjor, estalviantnos lo trevall y gasto qu' ocasiona la sembra y 'l retrás consegüent á l' obtenció dels planters.

Traduhit y aumentat per F. T.

CONVERSAS HORTÍCOLAS Á LA VORA DEL FOCH.

Ó SIGAN

VETLLADAS D' IVERN

Segona vetllada.—Dels terrenos.

—M' apar digué l' Isidro, que 'l temps se presenta fret y que la espessa neu que cau va á cubrir nostres blats y matarlos.

—Te enganyas Isidro, digué D. Miquel, vetaqui una temporada que 's presenta magnifica per los pajesos. Si bé la cayguda de la neu en la planura, es senyal de que 'l fret ha de ser rigurós; en cambi una bona capa de neu sobre 'ls terrenos preserva las tendras plantas y á 'ls grans d' espiga dels atachs d' una violenta gelada que 'ls privaria de vida y á nosaltres de cullitas.

—Es á dir donchs, que la neu es favorable pera los cultius.

—Y tant si ho es, amich meu; la neu obra en la terra com adob lo qual vol dir que la vegetació se fa desseguida tant hermosa com si se l' hi hagués prodigat aquest, y no sensrahó existeix l' antich adagidé *an y de neus, any de Deu ó de bens*. La neu lo mateix que la pluja, conté ademés una débil proporció d' amoniach y de ácit nítrich ó aygua fort que l' infiltra en la terra, afavorescut per lo desgla's, exercint una saludable influencia en la vegetació. Ademés; la superficie superior de la neu s' endureix per efecte del fret, emperó la capa que 's troba en contacte ab la terra conserva una temperatura bastant aproximada á cero graus, lo qual basta pera destruir una gran part dels insectes que, despres dels iverns massa seus solen causar grans estragos el arribar á la primavera.

—Atanseus al foch, mos amichs, atanseushi be, insistí D. Miquel, puix ab lo temps que fá, bé convida á escalfarnos.

Com vos vaig dir ahí vespre, seguirém avuy á las terras destinadas al cultiu de las hortalissas.

—Us digué que parlariam avuy dels terrenos propis pera lo conreu de l' horta, los quals influeixen en gran manera á la producció de las plantas.

Prescindint de sa composició que 'n tot cas debem procurar siga fértil y que tinga las millors qualitats agrícolas possibles, l' horticultura sols reconeix ó admet tres classes de terrenos que 's designan ab los noms calificatius de forts, franchs y lleugers. Los terrenos forts son aquells en que predomina la argila, los mes difícils de treballar á causa de sa molta tenacitat, son poch permeables al aygua y al aire, poch penetrables per las arrels de las plantas y per los instruments de cultiu.

Aquestos terrenos retenen molt l' humitat, per lo que necessitan regarse ab menos frecuencia, encara que ab mes cantitat cada vegada, y 'ls adobs que se li donan dehuen ser frescos ó tot lo mes á mitg consumir.

Se disminueix la cohesió ó tenacitat d' aquestos terrenos, aumentantlos molt la temperatura, ó com dihen vulgarment cremantlos. L' alúmina, qu' es un del cossos que constituheix l' argila y que li dona la forsa de cohesió, pert aquesta propietat sometentla á una temperatura elevada. Veus aqui la rahó de que 'ls formiguers disminuheixen la excessiva duresa dels terrenos.

L' acció del foch endureix l' argila, la fá permeable é impropia pera formar pasta ab l' aygua, y serveix pera dividir y fer menos compacte lo terreno.

Los terrenos argilenchs ó forts se milloran, barrejantlos ab terras lleugeras com l' arena, la marga, la cals despresa d' edificis, etc.

Los terrenos franchs ó lleugers son naturalment molt compactes, y á causa de las bonas proporcions en que 's troba l' argila y la arena, no pecan per la pesadesa, tenacitat y duresa dels forts ó argilenchs, com tampoch per la soltura y sequedat dels lleugers ó arenosos, tenint la ventatja dels uns y dels altres sens cap de sos inconvenients.

Retenen l' humitat y l' absorbeixen ab rapidesa; s' avenen á tota mena d' adobs sens dissiparlos y s' adoptan á tot género de plantas. Aquestos terrenos son los mes apreciables en tots conceptes pera tota clase de cultius y particularment pera lo de l' horta.

Los terrenos lleugers ó arenosos, son aquells en que l' arena, entra ab excés en sa composició y no tenen altra ventatja que l' escalfarse facilmente als primer calors de la primavera, manifestantse la vegetació mes prompte que en los demás terrenos; sols s' avenen ab los adobs polverulents que deixan dissiparse facilmente per la infiltració y l' evaporació lo mateix que la humitat.

Aquesta manera de terrenos encara que son dels mes fàcils de llaurar y preparar porque no ofereixen resistencia alguna, son no obstant dels costósos pera lo conreu de l' horta, porque pasada la primavera necessitan que 's cubrescan ab brossa, ó fems, ó mantillo ó altra cosa análoga y que se 'ls dongan regors freqüents; y las llegums no 's crien tan frondosas ni tan fortas com en los terrenos mes consistens. Sols en los anys masa humits pera 'ls demás terrenos es cuant donan lo máxim de son producto.

Los terrenos lleugers ó arenosos poden y dehuen ser millorats per la barreja d' altres terras, preferint entre totas las argilas margosas. Aixís veyém que 'ls terrenos franchs son preferibles als forts y llaugers; puix aquestos proban millor en los paissos frets y llechs naturalment humits y 'ls forts en los paissos meridionals y exposicions abrigadas.

Per lo demás, qualsevulla que siga la composició de lo terra laborable, son valor dependeix molt del sub-sol ó capa sobre que descansa la terra de conreu.

Lo sub-sol argilench, convé molt á una terra arenosa, porque deixánt passar ab facilitat l' aygua que reb, transmet sa frescor á las arrels de las plantas, y repara las perduas qu' experimenta per l' evaporació.

Un sub-sol arenós es molt ventatjós per' una terra argilenca, porque deixa passar las ayguas é impideix l' enbassament.

Veus aquí, mos amichs, lo que desitjaba dirvos sobre de los terrenos, Demá vespre si continuem ab vida y salut, os donaré una petita idea de la exposició del terreno pera lo conreu de la horta y 'ls abrichs que 's necessitan pera resguardar á las plantas de las inclemencias del temps.

—Moltas gracias D. Miquel, digué 'n Joan Anton. Fins demá si Deu ho vol.

G. y R. (RICART.)

Agricultor.

SECCIÓ DE VARIETATS

PREVISIÓ DEL CRIADOR EN TOTES SAS OBRAS.

(Acabament).

¿Quína será nostra admiració si deixant l' estudi de las plantas tornem la vista als nius dels aucells, modelos d' industria y de paciència? No tingueu pas por de que la pluja, lo sol, ni las rosadas ofenguin á las crias dels aucells, puig que la *previsió* s' ha estés fins á n' ells. Veurém los nius amparats per un espés ramatje, per la palla y per la mateixa mare, que

no 'ls abandona: veurém als qu' están colocats demunt la copa dels arbres, enterament cuberts sens tenir mes qu' una petita overtura al costat contrari als vents humits.

Finalment casi tots aquets nius son del color de las fullas ó del tronch de l' arbre en qu' están posats, y ab aquesta felis industria s' escapa l' aucell de la vigilancia del seus enemichs.

«La necessitat ha guiat l' industria del aucells.» L' oriol penja son niu com si fos una hamaca pera que la gronxi 'l vent: lo cacich lo penja també de las ramas, y sembla una garlanda: lo colibrí te son niu en mitx d' una flor qu' es la corola bermella de la bignonia, qual flor té un llarch coll de la figura d' una copa antiga. Lo cap petit d' aquest aucell está adornat ab los colors mes encesos: lo seu plumatge apareix matizat de zafirs, esmeragdas, or, plata y foch, y cuan s' estén ab las bufadas del zéfir, sembla que s' alsi com una flor en mitx de una pila de rubis.

Si vols que aumenti la teva admiració, llegeix l' historia dels canaris de l' Abat Pluche.

«Se 'ls hi va donar palla, diu, per fer son niu, y no tenint la femella cotó ni seda pera donar la calor necessaria al ous, recorregué á un medi marvellós y fou lo següent: va posars' á despullar lo pit del mascle de totas sas plumas sens trovar oposició alguna, y ab ellas va revestir curiosament lo niu.»

La *previsió del Criador* «es la lley d' una suprema Sabiduría,» y basta per admirarnos estendre la vista á l' entorn nostre. Observem cuidadosament y caurá 'l vel que 'ns cobreix tantas maravellas. Ab l' estranya configuració dels camells ¿no sembla que la Naturalesa ha previst sas llargas correrías per los deserts? Las potas altas y 'l coll llarch ¿no diuen que deu habitar los pantanos del Nilo? ¿Y quant cuidado no ha posat la Naturalesa pera preveurer á la seguritat dels animals més inútils en la apariencia? La tortuga ab sa pesada martxa no pot escapar de sos enemichs, mes per aixó está cuberta d' un escut impenetrable. Lo conill es debil, y no té defensa; pero la fura, son mes terrible enemich, está condemnada per la Naturalesa á una son casi perpetua.

La vida y 'ls enginys dels insectes manifestan igual *previsió*. Tots aquestos animalets tenen usos y costums diferents. Aquí l' oruga habita dessota una tenda de seda, mes allá certas crisálidas 's penjan de llarchs fils que gronxa 'l zéfir llaugerament. Alguns insectes, tals com las pane-rolas, ben provistos, pero sens armas de defensa, fan lo mort per enganyar als seus enemichs que 'ls persegueixen.

La *previsió del Criador*, se deixa veurer fins en l' armonía de los colors. Casi tots los animals que viuen á costa de rapinyas y destrucció están cuberts d' un pel de color fosch. Aquesta lley s' estén als aucells, los quals, com los corps, las aligas y 'ls duchs, tenen un semblant espantós y

de mala senyal. A mes d'aixó la Naturalesa ha donat, encara que sols durant las neus de l'ivern, un color blanquinós a la pell de la llebra y á la ploma de la perdiu, á fi de que escapin de la vista penetrant dels seus enemichs, mentres qu' molts altres animals mes débils, com las marmotas, los taups, las ratas-pinyadas, s'estan dormint á n' als seus caus tot l'ivern.

Basta lo dit pera fert' entendre com deu estudiarse la Naturalesa. No t'escoltis may aquells homes soberbis que sols tenen per gloria destruir la del Criador. En lloch d' admirar la llum, elogian las tenebras; en compte d' elevarse al cel, excavan la terra, y sepultan totas las cosas á res: la debilitat del home 'ls empeny á negar sa grandesa, y 'ls pensaments sublims de l'ingeni no son per ells mes qu' ilusions ó bojas esperansas. ¡No creguis á aquets homes, sino al Criador que doná l'existencia á tots tos sers dotats de tanta *previsió*!

UN FADRÍ EXTERN.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

PAPER ENOCRINO.—Lo Sr. Manjarrés ha batejat ab aquest nom, ense-nyant la manera de preparar aquest paper que 'ls francesos, com un gran secret, 'ns venen á bon preu en forma de llibrets pera reconeixer si en los vins hi ha ó no matracula, del modo com ho explicarem en lo número anterior. La preparació es molt sencilla y barata, puig que no hi ha mes que pendrer un paper sense cola y banyarlo en una dissolució d'acetat de plom ó sal de Saturno en aygua, (que es lo que vulgarment s'en diu aygua blanca, que serveix pel mal d'ulls) en qualsevol quantitat de sal, pero que per régimen de qui vulga prepararsel, es la que 's dissolguia en aygua freda. Se posa en un plat, se mullan las tiras de paper y 's deixan escorrer y assecar pel seu us. Aquest paper serveix solsament pera reconeixer los vins que tenen *fuchsina* dels naturals ó purs. Així es que dit senyor ha proposat la preparació d'una manera idéntica d'altres dos clases de papers ab l'objecte de reconeixer las substancias diferents de la fuchsina y son los banyats respectivament en una dissolució d'acetat d'alumina ó bé d'acetat de coure. Tots aquestos papers introduhits en los vins falsificats, reben diferents colors, desde 'l verdós fins al violat, segons ab la sustancia que s'han falsificat. Ab aquesta facilitat podém descobrir la coloració artificial dels vins, qu' acabará per matar l'industria vinícola, si per desgracia no s'atura l'escándol de que 'l Sr. Manjarrés ve queixantse y donant medis per reconeixel desde l'any 1868.

OLOR DE ROSA.—En una comunicació dirigida per un afamat floricultor á l'academia de ciencias de Paris, s'assegura que regant ab aygua tebia 'l peu de las plantas de dálias, se dona á n' aquesta flor sens olor el perfum ó fragancia de la rosa.

DISTINCIÓ BEN MERESCUDA.—Nostre particular amich, el culliter D. Teodoro Creus, de Villanova y Geltrú, ha obtingut una medalla per la colecció de vins qu' ha presentat en l' exposició regional de Leon, y menció honorífica per la mostra de patatas, á qual cultiu 's dedica d' una manera especial y ab molta activitat fa algun temps.

ESCOLAS DE AGRICULTURA.—Tres escolas d' agicultura té Fransa en Grignon, Grand Jonan y Montpellier; pero sols tingueren l' any ultim 157 deixebles, que costaren á 3,500 franchs cada hu. A més, l' Estat poseheix una escola d' horticultura en Versailles, pastorías en Rambouillet y Alt-Tingmy, y una Vaqueria en Corbon; subvenciona 31 granjas-escolas y 32 colonias y orfenilats agrícoles, quals establiments tots reportan 600,000 franchs al Tresor. Els premis d' emulació pera tipos d' animals, motllos d' instruments, etc., en els concursos regionals pujan á 550,000 franchs. També las *haras* ó plantons han rebut una dotació extraordinaria de 550,000 franchs sobre 'ls dos millions de costum pera milloras, puig qu' aquestos establiments produheixen al Tresor 950,000 franchs.

¡Quina diferencia de lo que passa en Espanya, ahont uns s' han hagut de tancar per falta de recursos y altres s' aguantan ab sas propias forzas.

CANALISACIÓ DEL EBRO.—La companyia de canalisació del Ebro ha acceptat las proposicions per obrir el canal de rego de l' esquerra d' aquell riu que desde Tremp al mar regará molts mils de jornals de terra. Las proposicions son las següents: 1.ª depósit de vint milions de rals en el banch d' Espanya, en garantia dels crédits que deu satisfer la companyia; 2.ª que durant cinch anys, els acreedors cobrarán un 70 per 100 dels seus crédits; 3.ª formació immediata d' una societat pel comensament dels treballs; 4.ª qu' els propietaris cedeixen á la societat la quarta part del valor en que resultin millorats el seus terrenos á consecuencia del rego.

PUNTAS D' ARADA ENDURIDAS.—Un agricultor mecanich ha inventat un senzill procediment per endurir la punta de las aradas y demes instruments empleats en el conreu dels camps, que per l' utilitat que pot reportar no volém deixar de consignarlo. Acabat el treball, s' escalfa 'l ferro fins qu' es torna ruent; se posa damunt d' ell un tros de prussiat de potassa y 's continua escalfant fins que la potassa 's disolga y escorra per sobre del ferro que 's preten endurir. Se deixa cremar fins qu' ens donga una flama blava, y 's fica allavors en l' aygua freda. Aquet senzill procediment seria ventatjós als pagesos per endurir la punta de las rellas, especialment en temps sech, y per altre part l' operació la pot fer cualsevol ferrer, puig no cal mes que proporcionarse 'l prussiat de potassa qu' es troba en todas las droguerías.

APARATO ALEMANY.—L'aparat que s'usa en Alemanya pera medir y calentar la temperatura de la terra consisteix en un canó rectangular soterrat en ella continuament, dins del qual s'hi colocalen cinch prismes de fusta, un demunt de l'altre, á diferents fondaries, y que, mediant un arreglo senzill, poden traurerse fácil y prontament. Cada un de dits canons conté un termómetro, y hi ha un forat en el costat del principal, en la part oposada del recipient, ahont s'ha cavat la fusta, y l'overtura's tanca ab una planxeta prima de coure, qual temperatura pot inferirse siga la mateixa que la de la terra adjacent. Las bolas dels termómetros s'introduheixen á una fondaria de 4, 8, 12, 16 y 20 peus.

El temps que's necessita pera que'l calor penetri fins la fondaria d'un metro sota la terra, es, per terme mitj, de 21 dias.

NOVA PLANTA TEXTIL.—Escrihuen de Marsella qu'alguns agrónomos aconsellan als de Vancluse y generalment á tot el litoral del Mitj-dia, adoptar la *ramiere*, planta textil que dona un fil mes resistent que'l lli. Son cultiu es molt senzill, ab tal de que's faji en una terra lleugera y no argilosa, y que's regui la planta una vegada al mes. Se l'adoba una vegada'l any despres del segon tall. En Argelia's talla la planta fins quatre vegades l'any. Quant está ben arraigada, dura casi tant com l'olivera, y resisteix els frets mes forts. Son producte es mes beneficiós que'l de la vinya y fins dels prats. Se tracta únicament d'assegurar l'exportació per Inglaterra, ahont se texeix ja la *ramiere*, y es probable que la mateixa industria's desenrotlli també á Fransa y Espanya.

S'han enviat algunas cantitats d'aqueixa planta á Espanya. Existeix un Criadero en Marsella que dirigeix un hortelá nomenat Jansoulin, y altre en la petita ciutat de Salon, prop d'Aix. Un y altre envian molta planta á Provença y al estranger, al preu de vint centims per pesa. Ens han dit que l'Institut agrícola catalá de sant Isidro, n'ha demanat també pera repartirla als seus socis.

BLAT DE MORO.—Lo Sr. Andreu Estruch acaba de rebre una partida de moresch *Caragua* pera forratjes. Nosaltres qu'en anys anteriors l'hem ensajat, podem donar rahò dels magnífichs resultats obtinguts en lo plá del Llobregat y en la costa de llevant, ahont arrivá á tenir una alsada de setze pams. Desitjariam qu'aquesta constancia en propagarlo, no perjudiqués á dit Sr., qui en anys passats tingué que donarne la major part á las gallinas per falta de personas que's dediquessin á tan profitosa práctica, en la convicció de que no ha de doldrers l'ensaig de planta forratgera tan económica, baix tots punts de vista, per l'alimentació del bestiar, com per recompensar los serveys prestats á la agricultura per son introductor.

Imprenta de «La Renaixensa», Porta-ferrissa, 18, baixos.

GRAN CANTITAT

DE

FOSFAT DE CALS

procedent d' una fàbrica de productes animals ó sigan *desperdicis d' ossos* y *banyas* en estat de ser aplicat immediatament á las plantas com *adob* y á un preu molt acomodat. *Informarán* en lo carrer del Càrme, número 41, pis 2.º, 1.ª porta.—Barcelona.

MAGATZEM DE PAPER

DE

JOAN POCH

PLASSA DE LA LLANA, NÚMERO 19.

Depòsit de paper y cartró de tota mena, estampas, cromos, decalcomanias, y tots los articles corresponents á la fabricació de capsas de luxe.

Paper, carpetas y plomas per escriure, á un preu sumament baix.

Venda en gros y á la menuda.

GABELLA DE GINESTA Y DE PI

N' hi ha per vendre: de 1.500 á 2.000 cargas de la primera y de 2.000 á 2.500 de la segona á casa Montmany del Papiol, aixís com també *Plátanos y acacias pera passeig*, y *moreras* pera l' alimentació dels cuchs de seda. Tot de forsa superior, de bona mena y á bon preu.

Informará l' amo de l' hisenda de casa Montmany del Papiol, duenyo del establiment de vins anomenat «La Llegítima.»—Plassa de Catalunya, Café de Pelayo.—Barcelona.

PESSAS DE FUSTA

—PERA LA CONSTRUCCIÓ DE TOTA CLASSE D' EDIFICIS

JA SIAN CASAS DE PAGÉS

Ó CUALSEVOL ALTRE MENA DE CONSTRUCCIONS RURALS.

Se trovarán en venda en la botiga de fuster d' en Joseph Sauri, carrer de San Joseph, núm. 29, en Mataró.

BOTIGA DEL BANO

CARRER DEL

HOSPITAL, 19

BARCELONA

Gran surtit de varios géneros á preus molt ventatjosos, Pólvara de cassa y mina de la tan acreditada marca del Globo, fabricada com l'inglesa, Metxa per barrinadas, Cartutxos per escopeta de cassa á la Laffaucheux, Tacos, Perdignons, Pistons y altres articles pera cassar.

Y

UNICH

DEPÓSIT

DE MISTOS DE CERILLA

DE LA AFAMADA FÁBRICA

«EL GLOBO» DE VALENCIA

que tan bon nom s' ha conquistat, tant per l' inmillorable classe de mistos com també per la gran quantitat que contenen las capsetas, y aixó fa, que surtin molt ventatjosas pels consumidors.

PAPER DE FUMAR de totas classes y marcas.

CALENDARIS de totas menas y molts altres géneros.